

Nro. 20.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Kedden September 6-ik napján
1803-ik osztendőben.*

B é t s.

A' Fényes Portának Párisba küldött követtye Aleth-Effendi, a' múlt héten hatkotsival ide érkezett, 's öt napokig tartó múlatása után innen, Lintzen, és Regensburgon keresztül egyenesen Párisba fog utazni. Magával 12 különös szépségű Arábiai mén lovat viszen, a' mellyeket tudniillik a' Nagy úr a' Frantzia első Conzulnak ajándékba küld.

A' Gallitziából ide jött tudósítás szerént, hadi minister Károly Királyi Fő Herczeg ezen folyó Septembernek 11-ik v. 12-ik napján visszafelé vett utjában Budára fog menni, ott két nap mű-

latni, 's onnan maga útját a' Minkendorfi tábor helyre folytatni.

A' Pesti Kir. Universitásban az Anatómiának egy időtől fogva rendkívül való Professorát S z e n - n i n g J á n o s, és ugyan ott Chirurgiæ supplens Adjunctust E c k s t e i n F e r e n c z Urakat, azon tudományokban, mellyeket ők eddig ott tanítottak vala, Publicus és Ordinarius Professorokká tenni méltóztatott Fels. Urunk.

A' Magyar Kurirnak Augustus 5-dik napján 11-ik szám alatt költ darabjának 165-ik, és 166-ik lapjain egy olly vizi emberről való historiát közlöttünk Erdemes Olvasóinkal, a' kit az Elzterházy herczegség Sopron Vármegyei uradalmában az úgy nevezett Királytóban, 1776-ik elztendőben a' halászok fogtak, a' Kapuvári Tisztartónak által adtak, a' ki azon vizi embert szoros őrizet alatt tartatta, tápláltatta és neveltette. E' dolgot a' Pozsonyi német újság leveleknek írója, mint való-ságos történetet úgy adta elő, 's azt tartya ezen vizi ember felől, hogy ez valósággal a' viz alatt élt és lakott volna sok elztendőig.

A' Magyar Kurirnak egyik Írója, a' ki mind a' természeti, mind az Orvosi tudományokat is sokáig, tanulta, és gyakorlotta, ezen vizi embernek meg fogattatását nem hozta ugyan kéttségben; mindazáltal meg nem foghatta, 's ma sem foghattya azt meg, miként lehessen annak az embernek, a' ki a' maga születésének első szempillantjától fogva levegővel élt, lélekzett, és pihegett, a' vizben, és viz alatt élni. A' Pozsonyi Német újságoknak írója, újság leveleinek 9-ik Augustusi darabjában sajnállani lattatik, hogy a' Magyar Kurir írója az ő elő adását nemü némüképpen kéttség-

ben hozzá, 's azt allegálja, hogy minden itthoni, és külföldi újság levelek, még a' Bécsi udvari Diarium is, az ő relátzióját helybe hagyták, 's a' tudós világgal közleni kívánták. Ezt én nem tagadom; de úgy tartom, hogy ha ezen újság leveleknek írói a' természeti, és Orvosi tudományokban, nevezetesen a' Physiologiában jártasok lettek volna, több ellenvetéseket hoztak volna elő, mint sem én. — Meg engedem, hogy ez a' vizi ember, mint a' vad retze, lúd, és Egyiptomban a' Krokodilusok, és vad lovak (Hypopotami) a' vízben lakott és élt, de nem a' víz alatt, a' melly a' levegő éggel való elef meg akadályoztattja, és valamint az embereket, úgy az levegő égben élni szokott ok-talan állatokat is egynehány szempillantat múlva meg fojtya. Hogy az én kételkedésem fundamentom nélkül való nem vőlt a' Bécsi Diarium, 3-ik Septemberi darabjának 3358-ik lapján elő adódott magyarázatból ki tettik, melly is ekként van:

Az ezen újság leveleknek (t. i. a' Bécsi Diariumnak) 61-ik szám alatt költ darabjában elő beszéllett vizi embernek historiájáról, a' Kapuvári Herczeg Eszterházy uradalombéli hivatal protocol-lumjából velünk ezek közöltettek: „1749-dik esztendőben Martzius 15-ik napján, két Kapuvári halász, úgymint Nagy Ferentz, és Molnár Mihály egy vad állathoz hasonló fitzkót fogtak, a' ki az emberhez tökéletesen hasonló, és mint egy 10 esztendős vőlt, a' Kapuvári kastélyba vitetett, és mive beszélni nem tudott, conditinate kereszteltetett meg, kiról illy jegyzés találattik az oda való matriculában; Anno 1749 17 Marty baptisatus est sub conditio-

ne puer Clemens repertus in sylva Eger Stephanus, circiter 8 annorum, cujus patrini Michael Hochsinger et Anna Maria Meßnerinn &c. Eza' gyermek (így olvaftatik továbbá azon Kapuvári Uraság tisztyeinek protocollumában) mezitelen, kerek fejü, kis szemü, lapos orrú, és széles szájú vólt, egész teste még a' feje bőre is olly vastag vólt, mint a' halnak a' héjja, teste izei nevezetesen, keze és lába újjai igen hosszúak vóltak, fűnél, szénánál, szalmánál egyebet nem evett, a' köntöft magán nem szenyvedhette, és ha maga körül embert nem látott, mindjárt a' Kastély sántzába lévő vizbe ugrott, 's mint a' hal úgy tudott úszni. — Tsak nem egész esztendeig tartatott ezen kastélyban, idővel a' főtt ételt is meg ette, a' köntöft magán meg szenyvedte, 's lassan lassan hasonlóva lett a' több emberekhez, 's ezen okból a' trabantok is hittek nékie, 's nem tartották olly szorossan mint eleinte. Egyszer, mikor ingyen nem is gondólták vólna, el tűnt, 's többé fel sem is találtatott. Kétség kívül a' kastélytól nem messze folyó Ráb vizébe ugrott, és ismét a' Hanyságba, a' hol tudniillik találtatott vala, úszott. — Így ír a' Kapuvári Uraság tisztyei Kancelláriája Augustus 8-ikán 1803 ik esztendőben.

Mind ezekből illy igazságokat lehet ki húzni: 1) hogy ezt a' vizi embert a' fent nevezett két halász, nem a' vizben hanem az Egri István erdejében találták. — 2) hogy kitsinységétől fogva az emberek társaságán kívül élt, 's ezen okból testének formája is, a' nem nevelés miatt, sokban meg változott, sem beizélni, sem egyenesen fenn

állani és járni nem tudott. — 3) A' vízben úszni ugyan jól tudott, de abban is nem mindenkor, a' víz alatt pedig soha sem lakott — 4) A' testén lévő bőrt sem lehetett egészen hal héjának tartani, hanem csak ahhoz valamiben hasonlónak. — 5) Nem hallal és rákkal, hanem barmok módjára, füvel, szénával és szalmával élt. Akadémiákon laktomban a' Lipsiai Tudósok Collectiójának egyik darabjában (in Actis Eruditorum Lipsiensium) azt olvastam, hogy Sobiesky János Lengyel Király uralkodása alatt, a' Lythvaniai Herczegségben, egy nagy erdőben, a' medvek seregében egy mintegy 18 elztendő ifjat találtak a' vadászok, a' ki valamint a' medvék, úgy négy kéz láb járt, beszélni semmit sem tudott, hanem csak bömbölt, hasonlóképen füvel 's erdei gyümölcsökkel élt, és lassan lassan tanittatott meg az egyenes járásra, főtt eledelek evésére, és beszédre.

M a g y a r O r s z á g.

U g o c s a V á r m e g y é b ő l Augustus 8-dik napján. Csász. Kir. udvari Tanácsos, a' Sz. István vitézi Rendjének kis keresztése a' Fels. Királynak a' törvényes dolgokban képét viselője, és a' Fels. Királyi Táblának Elöülője, nagy méltóságú Semsei Semsey András Ur Eö Nagysága, ezen Tekintet. N. Vármegye Fő Ispányi székébe, Kir. Biztos Méltos. Báró Idösb Perényi János Cs. Kir. Kamarás Eö Nagysága által, Nagy Szölös mező városában, a' múlt Julius 5-ik napján iktatódott bé, melly bé iktatás következő czeremoniával ment végbe.

Minekutánna fenn tisztelt kedves fő Ispányunk a' nevezett Királyi Biztos Ur Eö Nagyságával együtt a' már regen ohajtott napon, úgymint Julius 4-ik

napján, Nemes Vármegyénk kebelébe szerentsés-
sen bé érkezett, és az Eő Nagyságok megköszön-
tésekre és elfogadásokra előre ki rendelt Depu-
tatus Uraktól N. Szöllősrre, sok mazzár ágyú-
durogásai közt bé kisírtetett volna: a' következett
napon, úgymint Julius 5-ikén, az ezen Megyebéli,
és más néhány Nemes Vármegyéből számoffan
egybe gyült Uri Rendek és Nemesség fényes gyü-
lekezetében, a' Nemes Vármegye szálajában meg je-
lenvén, a' számokra készített asztal mellé le ül-
tek. —

Leg elsőben is a' Méltos. Királyi Biztos az
egybe gyült Statusokat és Rendeket, ékes Deák
nyelven szóllította meg, és mind a' magának szól-
ló Kir. Kegyelmes Decretumot, mind a' Fő Ispány-
ságról költ Kir. függő petsétes adomány levelet,
mellyben mind a' Méltos. Fő Ispány Ur Ö Nagy-
sága, mind ditső Ösei nagy érdemoi elől számlál-
tatnak, fel olvasztatván, beszédét a' Méltos. Fő Is-
pány Urhoz fordította, a' ki is azon túl, Fő Tisz-
telendő K o r o m M i h á l y Fő Esperest és Szatth-
mári Plebanus Ur, a' Kir. Decretum mellé rekesz-
tett esküvés formáját előtte fel olvasván, a' hitet
le tette. — Előbb ugyan a' Kir. Biztos Urhoz De-
ák nyelven, azután a' Tek. Rendekhez Magyar
nyelven szóllott, melly beszédjét Eő Nagysága Ked-
ves Fő Ispányunk el végezvén, ezen Tek. Ugocsa
Vármegyének mostani igen érdemes Fő Notariussa
Titt. Csebi P o g á n y J á n o s Ur, a' Tek. Rendek-
nek nevében Eő Nagyságokat az időhöz alkalmaz-
tatott rövid, de igen velős és szép Magyarsággal
irt beszéddel fogadta, és a' Tek. Rendek is sok
V i v á t k i á l t a s o k és mazzár ágyú durogások
közt egész örömmel tisztelték.

Mindezeknek végzésekkel, egynéhány Kir. Intimatumnak fel olvasása után, mind Eö Nagyságok, mind a' Tek. Rendek, a' Sz. Ferencz Szerzetebéli Papok templomába mentek bé, és ottan ilendő buzgósággal Te Deum laudamus tartottak. Ezt követte az arra a' végre három helyen készített hosszú asztaloknál tartott, és újlag ágyúk durogásai közt, sok vivat kialtással tetézett vendégség.

Szathmár Vármegyéből Kis-Aszony havának 16 ikán. Az aratás a' mi Megyénkben, Isten jóvóltából, alkalmas terméssel jött, és midőn a' hordáshoz egész átallyában néki estek volna az emberek, ezen folyó hólnap 12 ikétől 14-ikéig oly hathatós eső került elő, melly szüntelen tartott egy végtibe, úgy annyira, hogy a' tallón lévő keresztek fenekig meg áztak, mellyeket most a' szegény gazdák széllyel hányván fel-állongatva szárítgatnak, különben már is tsirába költék benne a' buzafejek. Ezen mód nélkül való esőzést az aratás előtti sok jégessők meg előzték, mellyek ugyan, hálá legyen az egeknek, határunkon nem fordultak meg, de néhány helyeken, nevezetellen Zsádányban, Óváriban, Csahólczon, és Orofziban, a' hol a' jégessők által ment, tsak a' csonka tallót hagyta meg, és ottan az idén semmit sem arattak.

De bezzeg ha az erköltsi időt meg tekintjük, sokkal többet nyom a' másiknál; mert non hospes ab hospite tutus; a' gallérjának sem hihet már az ember, annyi a' tolvaj 's egyéb gonolztévők közöttünk, hogy bátran egyik helységből a' másikba nem utazhatunk, és annyi bátorsággal vannak már, hogy egy nyolczad rész statio közt is el ál-

lyák az utját a' kereskedőknek, és mindenétől, 's nagy szerentse hogy életétől is meg nem fosztyák. A' mezei munkásoknak ki vitt eledeleket az útban el veszik, és addig az étel vivőt sem szólani, sem helyéből kí mozdúlni nem engedik, mig az eledelt fel nem falyák. — De a' mi iszonyosabb dolog, a' minapában egy B... mintegy 60 esztendőös asszony embert egy gonofztévő meg ragadván, a' tengeri (másként kukuritza) közzé vitte, 's ott gonofz czéllyát rajta el követte, a' ki bújában e', vagy külső szenyyes meg sértetése miatt egy hólnap múlva meg is hólt. O t e m p o r a ! o m o r e s !

O r o f z B i r o d a l o m.

A' Petersburgi közönséges újsag levelekből két meg tartásra méltó dolgot olvasunk, mellynek egyikéből, a' most ditsőffégesen uralkodó I. Sándor Orosz Császárnak a' tudományok és Tudósok eránt való, nagy hajlandósága, a' másiktól az ő igasságot szerető jó szive tündöklik ki. — Az elsőbb abban áll, hogy a' Dorpati Evangélika fő Oskolának számára, a' mult Májusban ismét 120 ezer rubelt ajándékozott olly végre, hogy azt azon épületekre forditaná azon Universitas, a' melyekre nagy szüksége vagyon. Több summának adására is ajánlotta ez a' kegyelmes Császár önnön magát. — E' mellett a' Lieflandiai falusi oskolák számára is hetvenöt ezer rúbelt ajándékozott. — Az utólsóbb abban áll, hogy egy Petersburgi Nemes ifjat, a' ki egy ártatlan hajadont a' házasság meg ígérese által el tántoritott, 's azomban tett igiretét még sem telyesítette, jó summa pénzre, 's e' mellett hat esztendeig tartó tömlöczre büntette.

A' múlt Julius 30-ik napján, az egész Császári familiának jelenlétében ismét a' levegő égbe utazott, a' most Pétersburgban tartózkodó Párisi levegő hajós mester polgár Garnerin. Orosz Császári Generál Lajtnant Lewoff 2000 rubelt fizetett néki tsak azért, hogy őtet magával a' levegőbe fel vitte. Ekkor is egynéhány ezer rubelt vett bé. Első levegőbe való utazásakor 15000 rubelt keresett, de a' melly keresményéből második levegőbe való utazásáig 12 ezer rubelt már el jádzott. — Azok a' hét Japponiai emberek, a' kiket néhány esztendővel ennekelötte, a' Kamtsatkai tengeri partokhoz vetett a' tengeri szélvész, és a' kik Sziberián által Pétersburgig 1200 mértföldet utaztak, most már hazájokba vissza tértek.

Petersburgban közönséges helyeken is azt beszéllik, hogy az Orosz Császári udvar Londonban lévő követje által olly kinyilatkoztatást tétetett volna a' Londoni fő Kormányfzéknél, hogy ha fel nem szabaditják az Albis és Vézer folyóvizeket, ő, tudniillik az Orosz követ Londont hagyja oda. Hogy nem minden fundamentum nélkül való hir légyen ez, onnan is ki tettzik, hogy Augustus középe tájján Londonban is nagy hire vólt ennek, a' mint a' következendökből látni fogjuk.

N é m e t O r s z á g.

Az új Vál. Fejedelmeknek, a' Vál. Fejedelmek Collegiumába való bé iktatások, a' mint a' 23-dik Augustusi Regensburgi közönséges levelek beszéllik, az előtt való nap ment végbe a' szokott móddal és tzeremoniákkal. Dél előtt tizenegyed fél órakor, a' régi Val. Fejedelmeknek, úgymint a' Saxoniai, Baváriai, Brandenburgiai, Cseh Országai és Hannoverai Vál. Fejedelmeknek ott lévő követ ministerjeik

a' város palotájának szálajába öfzve gyűlvén , a' Német Birodalombéli kvártély melter által az új Vál. Fejedelmeknek ministerjeiket magok közibe hivták, a' kik következendő rendeljelentenek meghat lovas hintokba udvari tisztyeiktől és livrás tselédjeiktől kisirtetve, úgymint elsőben a' Würtembergi, másodikor a' Bádeni, harmadfzor a' Salzburgi , negyedfzer a' Hesszen-Kasszeli Vál. Fejedelmeknek ministerjeik. A' meghagyatott hat szabad Imperialis városoknak ministerjeik 11 órakor mentek azon gyűllésbe , melly dél után egy órakor végzette a' maga ülését. Az Imperialis fő Cancellarius és Vál. Fejedelem 40 fogásra való ebédet adott e' napon, mellyet fényes bál követett estére. A' Hannóverai Vál. Fejedelemnek Regensburgban lévő követ ministerje ezen alkalmatossággal adott be Hannovera elfoglaltatása ellen protestatiót.

Berlinből Auguft. 20-dikén. Jénai Professor, és udvari Tanátsos Schütz Ur, az oda való Litteratura újságokkal együtt, mellynek ő első redactora és kórmányozója, a' Hálai Universitásban fog által menni. Tudniillik a' Fels. Prusziziai Király, mint a' tudományoknak és Tudósoknak nagy Mecenása, Schütz, Erfch, Loder, az ifjabb Hufeland, Paulus, és ezeken kívül még három Jenai Professorokat nagy fizetéssel magaszolgálatjába vett, a' kik mindnyájan a' Hallai fő Oskolába fognak által tétetödni. A' Jenai Litteratura újságoknak Halába leendő által tétesekből származható kárnak vissza térítése végett 10 ezer tallért fizetett a' nevezett Felség.

Hannoverából Auguftus 16-dikán. A' Frantzia első Conzul születése emlékezetes napját

tegnap, a' Herrenhauseni kastélyban, Fr. Generál Mortier, több General tarsaival egyetemben 300 fogásból álló gazdag vendégséggel inneplette meg. Ennek készítésére 30,000 tallért kívánt Hannoverától a' nevezett Fr. fő vezér, hanem sok kéresekre 10,000-rel is megelégedett. Ugy hallatik, hogy ismét két millió tallért kíván a' Fr. Kormányzék a' Hannoverai Vál. Fejedelemségtől contributio fejébe.

Stuttgardból Augustus 25-ikén. Néhai Tigurumi vólt kereskedő, most pedig az Orosz Cs. hadi szolgálatban lovasság Oberstere E f c h e r, a' ki néhány hetektől óta B r e g e n z b e n tartózkodik, egy hirdetményt adott ki Fejedelme engedelméből, mellyben az Orosz Birodalomba való ki költözésre serkengeti a' maga hazafiait. I. Sándor Orosz Császár, így szól ezen hirdetményében, minden Helvétusokat, a' kik az ő Birodalmában le telepedni kívánnak, örömmel befogad, és a' Fekete tengerre fekvő tartományiban minden familiának 60 hóld szántó földet és szőlő termésre alkalmas helyeket fog adatni. Minden colonista szabadon gyakorolhattya maga vallását, és mind oda való utazására, mind le telepedésére előpénzt nyer, de nem elébb, hanem vagy G a l l a c z b a n (Moldvának Duna partján fekvő kis városában) vagy az Orosz határokon. Az útra, és le telepedésre adandó pénz, a' familiabéli személyeknek számához képest 350 — 500 rubelből fog állani. Ezek a' Colonisták el nem fognak egymástól választani, hanem mindnyájan egy kerületben lakni, senki közzülök hadi szolgálat vételre nem kényszeritetik, kvartélyosok sem lesznek házaiknál egyébkor, hanem mikor valamelly hadi nép helységeiken keresztül marsirozik. A' kine-

mes familiából való, épen azon jussokkal fog birni, mellyekkel az Orosz Nemesek birnak. Minden Coloniának tulajdon jurisdictiója leszen, ki vévén a' főben járó dolgokat. Mindenkör, a' mikor néki tettik, oda hagyhattya az Orosz Birodalmat, úgy mindazáltal, hogy a' koronának tartozandó adósságát fizesse le. — Az első 15 esztendőekben semmi némű adót nem fog fizetni; ezen idő el telése után pedig 15 kopeket, avagy krajtzárt esztendőnként. — Kinek kinek szabad leszen fabrikákat fel állítani, és az Országon kívül kereskedni s. a. t.

N a g y B r i t a n n i a.

Admiral Nelson (így szólnak a' 13-ik Augustusi Londoni közönséges levelek) az Elba szigetének bé zároltatására, az Admiralitástól parantsolatot vett. Ennek birtoka nagy hasznára szolgálna Angliának, kiváltképpen a' Felső Olasz országai tengeri partoknak zabolán leendő tartásokban, — Még eddig meg lehető harmoniában voltak egymással a' Londoni és Madritti Királyi udvarok, de hová czélozzanak az utólsóbbnak nagy hadi és tengeri készületei, azt a' jövő idő fogja fel fedezni.

Az Albis, és W é z e r folyó vizeknek bé zároltatások sok ideig nem tarthat, a' Pétersburgi, Berlini, Koppenhágai, Stockholmi, sőt még a' Dresdai Fejedelmi udvarok is egyenlő erővel sürgetik azoknak fel szabáditását.

L o n d o n b ó l Aug. 15 ikén. A' múlt szombaton költ udvari újság levelekből olvassuk, hogy Kir. Minister Lord Hawkesbury olly jelentést tétetett az ott lévő neutralis Hatalmasságok követjeiknek, hogy Angliai Kir. Ő Felsége a' Génuai,

és Spezziai kikötő helyeknek bézároltatásokra parantsolatot adott volna az ott vigyázó Anglus hajók fő kormányozóinak. E' szerént semmi neutralis hajóknak azokba bé menni, vagy azokból ki jönni szabad nem leszen. Kapitány H a l l o w e l, olly tudósítással érkezett ma reggel az Admiraltáshoz, az az, a' tengeri dolgokra ügyelő Tanáts-hoz Amérikából, hogy a' Tabagói szigetet, Junius 30-ik napján a' Frantziáktól az Anglus hadi seregek el vették. Ez a' sziget azért neveztetik T a b a g ó n a k, mivel ott igen sok és jó dohány terem. Hossza nyólcz, szélessége négy mértföld, kikötőhelyei bátorságosak. Ennekelötte Angliához tartozott, hanem 1791-ik esztendőben a' Frantziák el foglalták. (A' Párisi Monitör ezen történetre azt jegyzi meg, hogy ezen szigetben 100 Frantzia katonánál több nem vólt, a' kiknek világos parantsolatjok vólt a' Fr. Kormánysektől arra, hogy azt az ellenségnek első kérésére adják által.)

Nem régiben az a' hír szárnyalt Londonban, hogy a' Gibraltárban lévő Anglus seregek magok előjaroik ellen fegyvert fogtak 's pártot ütöttek volna. Ezt a' már közönségesse lett hirt a' Gibraltari katoná Commendansnak Oberster D i l l o n n a k Londonban küldött officialis levele meg tzáfollya, melyben arról tészén a' Kormánysekeknek jelentést, hogy az ő vezérlése alatt lévő hadi népnek legnagyobb része Németekből, 's kivált képen pedig Magyarokból áll, a' kik hét esztendőre capituláltak, és Gibraltárba lett érkezésekkor, már 8 hónappal annakelőtte a' capitulatio ideje el telvén az Angliai hadi szolgálataiból ki botsattatni kívántak. Sokan közzülök el is botsátattak mingyárt

akkor, de nem kevesen találtattak olyak is, a' kik újjabb capitulatióra léptek.

A' 15-ik Augusztusi Londoni udvari újság levelekben két hirdetmény iktatódott bé. Az elsőbbnek rövid summája oda megyen ki, hogy minden személyek, a' kik az ellenségtől el foglaltatott tartományokból valók, és Angliába kivánnak menedék helyet keresni, egyedül a' Harwichi, Yarmouthi, Doweri, Southamptoni és Gravesi kikötő helyekbe szállhatnak ki. — A' másodikban olly rendelés tétetődik, mellyhez képest minden Angliában tartózkodó idegen személyek, 10 nap alatt Londonban mennitartoznak, és ezután vagy ottan, vagy azon várostól 50 Anglus mértföldre, és az Angliai kikötő helyektől 10 mértföldre lévő helyeken tartózkodhatnak.

Londonból Aug. 10 dikén. Lord Suffolknak, a' tegnap előtti parlamentalis gyűlésben ki jelentett projectuma, melly szerént a' jelenvaló környülállások közt egy, okos és sok tapasztalású ferfiakból álló hadi Commissiót, avagy tanátsot fel állítatni javaslott, nem vólt minden siker nélkül való. A' leg jobb, és hadi dolgokban gyakorlott Anglus Generálisok közzül heten választattak ki, a' kik, a' Yorki Herczeg előlülése alatt minden nap tanátsot fognak a' hadi Cancellaria szálájában tartani. — Már a' végre is meg tétetődtek a' kivánt intézetek, hogy az ellenségnek Angliához való közelgetését lárma rudak, 's egyéb jelek által egynéhány szempillantatok alatt lehessen a' táborba szállott hadi seregekkel és föld népével közleni. — Londonban még a' közönséges helyeken is azt beszélik, hogy a' Frantzia első Consul testvér öttse Bonaparte Jeromos azon

fogoly Frantziák közt légyen, a' kik nem régiben a' M a r t i n i q u e szigetből vissza felé jött, de az Anglus hajók által el raboltatott Frantzia hajókon fogságra ettek. Ezt a' Londoni közönséges hirt a' Spanyol országi levelek megtzáfolják, mellyek szerént a' nevezett ifjú B o n a p a r t e , Spanyol hajókon a' F e r r o l i kikötőhelyben szerentséssé bé evezett. Azok az Anglia Országi ifju hajadonok, a' kik ekkorig Franczia nevelő házában tanitattak Augustus hólnap kezdetében a' Kálaisi kikötő helybe hajókra ülni, 's azokon hazájokba vissza menni igyekeztek; de a' Fr. Kormányzék rendeléséből mindnyájan le tartóztattak, és nem is fognak addig szabadon botsáttatni, míg az első Konzul feleségének két vérszerént való attyafiai egy 12 esztendőös leányzó, és 13 esztendőös ifjú, a' kiket Amerikából Frantzia Ország felé való tengeri útjokban az Anglusok nem régiben el fogtak, 's Londonban fogva tartatnak, szabattságba nem helyheztesdnek.

A' D u b l i n b a n , és Irrlandiának több városiban el fogatott pártosok közt lenni mondatik R u s s e l rebellis Generális is, tudniillik az, a' ki Irrlandiának északi részében pártosságra indító hirdetményt adott vala ki. — Arról is bizonyos tudósitást vett a' Londoni Fő Kormányzék, hogy Irrlandiának népes városában, K o r c k b a n is egy veszedelmes öszve esküvés nyilatkozott volna ki, mellynek a' Dublini támadás után lángot kellett volna vetni, de hogy a' Dublini rebelliseknek szerentsétsége a' K o r k i lakosokat félelembé ejtette. Azomban az egész öszve esküvés ki nyilatkozott, és azok a' 18. nevezetes személlyek, a' kik abban részt vettek, el fogattattak, 's tömlő-

tzökre hányattak. Ott is, tundniillik K o r k b a n sok puska, és egyéb öldöklő eszközök találtak.

Portugallia.

Lisabonból írják, hogy a' Vasco di-Gama nevű 74 ágyus hajó' Kapitánya S c h a r n i c h e, a' Közép tengerre való evezésre parantsolatot vévén, az Algiriai partok mellett egy Algiriai hajós-osztályra talált, a' melly egy fregátból és három 30—30 ágyus hajókból állott. Ezek bátran hozzá kezdtek a' viaskodáshoz: hanem nagy szerentsétlenségekre, mivel a' Portugallus linea-hajó olyan derekasint fogadta őket, hogy 3 órai tsatás után az Algiriai kissebb hajóknak kettejé elsüllyedett, a' harmadik el fogattatott, sőt a' fregátot is olyan közel kergette a' parthoz a' Portugallus hajó, hogy mártak 5 ölnyi vólt a' tenger mellysége. Leg nagyobb örömére szolgált a' győzedelmesnek az, hogy az elfogott hajón 200 rab-szolgákat talált, a' kik között 12 Olaszok és 2 Portugallusok vóltak, 's már most szabadságoknak örvendenek.

Frantzia Respublika.

A' Meditzéi Vénusnak Párisba lett vitetésének alkalmatosfágával, egy olly arany emlékeztető pénz veretett, melynek egyik óldálán ennek a' Vénusnak, a' másik óldálán pedig az első Conzúlnak mely képe vagyon. Ezt a' régiségnek első remek munkáját a' Florentziai ritkaságok gyűjteményéből nyerték a' Frantziák, mellynek nézésére már nem Olasz Országba, hanem Párisba kell az illy mesterséges mivekben gyönyörködő tudósoknak utazni.